

GINOP-6.1.1-15-2015-00001 azonosítószámú
„Alacsony képzettségűek és közfoglalkoztatottak képzése”
megnevezésű kiemelt projekt

ZÁRÓKIADVÁNY

KÉPZÉS

ESÉLY

TUDÁS

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

BEVEZETŐ

Magyarország Kormányának kiemelt célja a közfoglalkoztatás bevezetésével, hogy elősegítse a szegénységben és társadalmi kirekesztettségben élők, a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosultak helyzetét. A közfoglalkoztatás ideje alatt Magyarország Kormányának munkaerőpiaci, valamint kompetenciafejlesztő képzéseket és szolgáltatásokat biztosít az érintettek számára annak érdekében, hogy a megszerzett ismeretek és gyakorlatok által a munkaerőpiaci helyzetük javuljon.

A *GINOP-6.1.1-2015-00001 azonosítószámú, „Alacsony képzettségűek és közfoglalkoztatottak képzése”* című kiemelt projekt (a továbbiakban: kiemelt projekt) a képzési lehetőségek célzott bővítésével segítette elő a közfoglalkoztatásból történő kivezetés lehetőségét.

A kiemelt projekt előkészítésének indokoltságát elsősorban az alapozta meg, hogy Magyarországon a felnőttkori tanulásban résztvevők aránya rendkívül alacsony az európai uniós átlaghoz viszonyítva. A felnőttkori tanulás az *egész életen át tartó tanulás (lifelong learning)* része, ami magába foglal mindenféle tanulást és ismeretszerzést az egész életünk során. Beletartozik a kulcskompetenciák és alapkészségek, képességek kialakítása, valamint a szakmai ismeretek, kompetenciák megszerzése, a megfelelő attitűd kialakítása.

Az Európai Unió meghatározta azokat a kulcskompetenciákat, amelyek szükségesek az egész életen át tartó tanuláshoz. Ezek azok a kompetenciák, amelyek nélkülözhetetlenek a személyiség kiteljesedéséhez, az egészséges és fenntartható életmódhoz, a foglalkoztathatósághoz, az aktív polgári szerepvállaláshoz és a társadalmi beilleszkedéshez. A *nyolc kulcskompetencia* a következő:

- írás-olvasási készségek,
- többnyelvűség,
- matematikai, valamint a természettudományokkal, a technológiával és a műszaki tudományokkal kapcsolatos készségek,
- digitális és technológiai jártasság,
- interperszonális készségek és új kompetenciák elsajátításának képessége,

- az aktív polgári szerepvállaláshoz szükséges készségek,
- vállalkozói készség,
- kulturális tudatosság és kifejezőkészség.

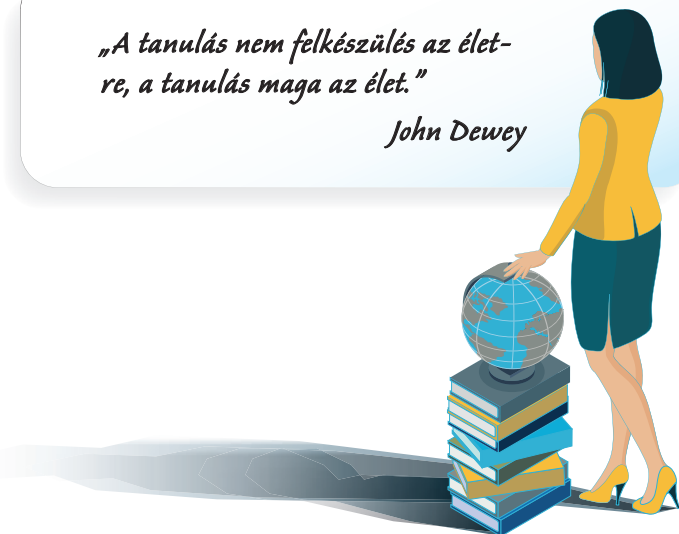
Az elmúlt időszakban a tanulás egy jelentős szakasza a felnőttkorra helyeződött át. A fiatalon megszerzett tudás sok esetben elavul, és a megszerzett ismeretek társadalmi hasznosíthatósága is csökken az új és folyamatosan változó technológiák, a változó társadalmi, gazdasági, munkaerőpiaci és demográfiai körülmények miatt. Ennek következtében kiemelten fontos a felnőttek folyamatos továbbképzése és átképzése, a tudás és a kompetenciák folyamatos megújítása és fejlesztése.

A **felnőttkori tanulás** során a releváns tudás megszerzése különböző formális, nem-formális és informális módon valósulhat meg. Egyre nagyobb hangsúlyt kap az a szemléletmód, miszerint a jövőben egy felnőtt embernek az aktív életében többszörös szakmaváltásra is fel kell készülnie. Mind a munkakör megváltozása, mind a foglalkozás megváltoztatásának igénye szükségessé teszi a tanulást.

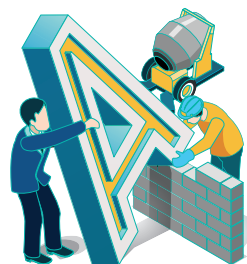
A kutatók arra is egyre többször felhívják a figyelmet, hogy a tudást minél szélesebb körűre kell kiterjeszteni, nem érdemes egy szűk szakterület határain belül maradni (*life-wide learning*). Ez az önfejlesztő folyamat eredményezheti azt, hogy a tudás és a tanulási képesség kellően rugalmas marad, és a jelentősebb munkahely- vagy szakmaváltás sikeresen valósulhat meg. Fentiek miatt egyre inkább folyamatos képzésről (*continuous learning*) beszélhetünk.

„A tanulás nem felkészülés az életre, a tanulás maga az élet.”

John Dewey

A KIEMELT PROJEKT BEMUTATÁSA

felnőtt lakosság körében a legsérülékenyebb helyzetben az alacsony iskolai végzettséggel és/vagy alacsony készség-szinttel rendelkezők vannak. A készségeik alacsony szintje következtében jellemzően alacsony hozzáadott értékkel rendelkező betanított munka végzésére képesek, így a jövedelemszintjük is ennek megfelelően alacsony. Az Ipar 4.0 technológiák egyre nagyobb szintű terjedésével a munkafo-lyamatok egyre nagyobb hányada automatizálható, amelyek

első körben pont ezeket az egyszerűbb, könnyebben kiváltható munkákat érinthetik. A nemzetközi kutatások megmutatták, hogy hazánkban, hasonlóan az Európai Unió leg-több országához, 20% fölött van az alacsony készség-szinttel rendelkező felnőttek aránya, és ők azok, akik kisebb valószínűséggel vesznek részt felnőttkori tanulásban.

A **kiemelt projekt legfontosabb célja** ezért az volt, hogy ösztönözze az alacsony isko-lai végzettséggel, munkaerőpiacon keresett kompetenciával vagy szakképesítéssel nem rendelkező felnőtt lakosság, kiemelten a közfoglalkoztatottak részvételét az oktatásban, képzésben, és lehetőséget biztosítson számukra a munkaerőpiaci szempontból releváns képzettség, ismeretek, készségek, kompetenciák megszerzésére. A kiemelt projekt ennek érdekében képzési és kompetenciafejlesztési, illetve a közfoglalkoztatásból történő kive-zetést támogató, a képzésekhez szorosan köthető személyes szolgáltatásokat alakított ki és nyújtott a résztvevők számára.

A résztvevők számára **megfelelő képzési irány** pályaelektörldés-kérdőív segítségével került kiválasztásra, amely alapján egyéni képzési terv készült. Az egyéni képzési tervben személyre szóló támogatási elemek kerültek meghatározásra. A kiemelt pro-jekt különlegessége, hogy a képzésekhez kapcsolva – országosan egységes módszertan alapján – felnőttképzési szolgáltatási elemek is megjelentek. A képzés elején minden képzésbe vont személy számára 16 óra időtartamú motivációs, a képzésben tartást és beilleszkedést segítő *Képzés hatékonyságának növelése* elnevezésű, illetve a képzés végén 24 óra időtartamú, az elsődleges munkaerőpiacra való kivezetést segítő *Munka-vállalás elősegítése* elnevezésű **felnőttképzési tevékenységhez kapcsolódó szolgálta-tás** került beépítésre. A képzések eredményes megvalósítását a mentori tevékenység is kiemelten segítette.

A **felnőttképzés** jelentősége az utóbbi két évtizedben különösen megnőtt, mind a társa-dalmi környezet változása, mind a gazdasági változások miatt, különös tekintettel a ver-senyképesség tudásfüggővé válására. A felnőttképzés rendszere – többek között a fentiek okán is – folyamatos és gyors átalakuláson megy keresztül, amelyhez a kiemelt projekt is

megfelelően alkalmazkodott a lebonyolítás során. *A felnőttképzés kiemelt célja* a tudás versenyképességének fejlesztése, emellett a hátrányos helyzetű rétegek felzárkóztatása, az esélyegyenlőség biztosítása, amelyek együttes eredményeként mozdítható elő a gazdaság fejlődése, a munkanélküliség csökkentése és a társadalmi kohézió.

A kiemelt projekt keretében a résztvevők olyan, *munkaerőpiaci keresleten alapuló*, az elhelyezkedési esélyeket növelő *képzések* közül választhattak, amelyek vagy valamilyen szakmai képesítés megszerzésére, vagy munkatevékenység végzéséhez szükséges kompetenciák fejlesztésére irányultak.

A kiemelt projekt keretében *elszámolható összköltség* a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program forrásából biztosított **35,39 Mrd Ft** volt.

A kiemelt projektet a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal, a Belügyminisztérium, valamint a 18 konvergencia régióbeli vármegyei kormányhivatal és a Digitális Jólét Nkft. bevonásával *konzorciumi együttműködésben* valósította meg 2015. november 1. és 2023. július 15. között. Az eredetileg 2018. december 31. napjáig tervezett megvalósítás elsősorban a kiemelt projekt sikerességére tekintettel, később – többek között – a pandémia hatására többszöri alkalommal is meghosszabbításra került.

*„Amit tapasztalsz, érzed és tanulsz,
évmilliókra lesz tulajdonod.”*

Madách Imre

Az *első képzések* megszervezésére 2016 februárjának első felében került sor. A kiemelt projekt célja legalább **100 100 fő** képzésbe vonása volt, az alábbiak szerinti megosztásban, illetve jellemzőkkel:

- a képzésben részt vevő alacsonyán képzettek (a programba lépéskor legfeljebb alacsony (ISCED 1)¹ vagy alsó középfokú (ISCED 2) végzettséggel rendelkező résztvevők) száma: *legalább 92 200 fő*;

- a képzésben részt vevő közfoglalkoztatottak száma: céltérték nélküli;

- a képzés során tanúsítványt vagy bizonyítványt szerző résztvevők száma: *legalább 80 080 fő*;

- munkaerőpiaci kompetenciafejlesztésben részt vevők száma: céltérték nélküli;

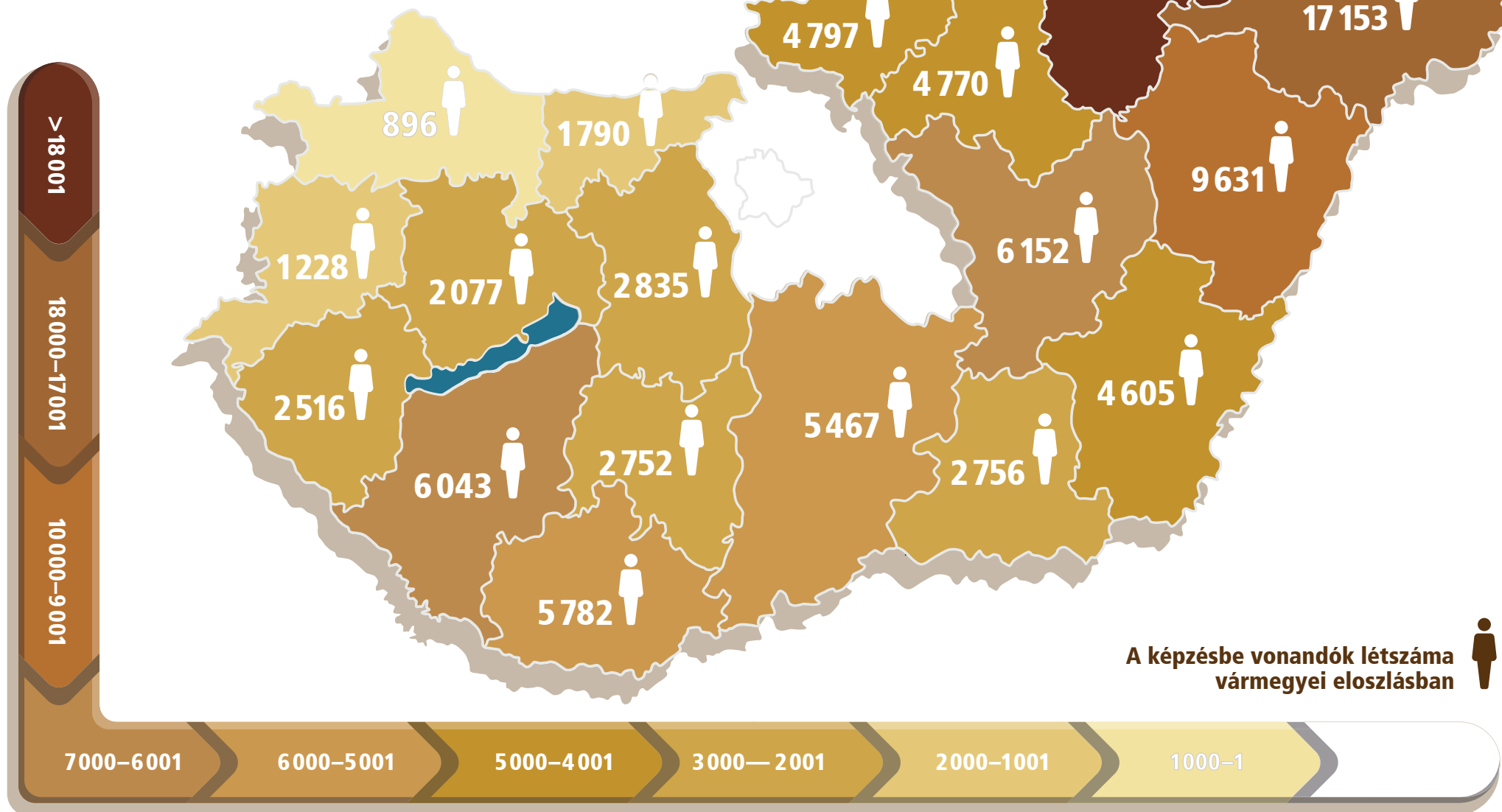
- a képzés során tanúsítványt vagy bizonyítványt szerző résztvevők közül a programba lépéskor legfeljebb alacsony (ISCED 1) vagy alsó középfokú (ISCED 2) végzettséggel rendelkező résztvevők száma: *legalább 73 760 fő*.
(indikátorok)

A kiemelt projekt keretében a kevésbé fejlett régiókban (Észak-Magyarország, Észak-Alföld, Dél-Alföld, Közép-Dunántúl, Nyugat-Dunántúl, Dél-Dunántúl) magyarországi lakóhellyel vagy bejelentett tartózkodási hellyel rendelkező, tankötelezettségüket teljesített, elsősorban alacsony iskolai végzettségű, legfeljebb befejezett általános iskolai végzettséggel rendelkező, munkavállaló korú (öregségi nyugdíjkorhatárt el nem ért), *közfoglalkoztatási jogviszonyban vagy munkaviszonyban álló felnőtt személyek részesültek támogatásban*. A digitalizált munkavégzést támogató programelem célcsoportját kiemelten a tankötelezettségüket teljesített, a kevésbé fejlett régiók településein lakóhellyel vagy bejelentett tartózkodási hellyel rendelkező, főként alacsony iskolai végzettségű, elsősorban 35. életévüket be nem töltött közfoglalkoztatott, vagy inaktív vagy álláskereső személyek képezték.

¹ International Standard Classification of Education (ISCED) – az oktatás egységes nemzetközi osztályozási rendszere

Az egyes vármegyékben a képzésbe vonandó létszám meghatározása munkanélküliségi, illetve közfoglalkoztatási adatok alapján történt. A létszámok tükrözik hazánk területi különbségeit, a kedvezőbb és kedvezőtlenebb munkaerőpiaci helyzetben lévő vármegyék között nagyságrendi különbség volt. A legalacsonyabb képzésbe vonandó létszám Győr-Moson-Sopron vármegyére jutott (896 fő), míg a legmagasabb Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyére (18 850 fő). A kiemelt projekt a konvergencia régiókban valósult meg, azaz Budapest és Pest vármegye kivételével a teljes országot lefedte.

ISCED szint	Iskolai végzettség
ISCED 0	óvodai nevelés
ISCED 1	alapfokú oktatás (befejezett 4. osztály)
ISCED 2	alsó középfokú oktatás (befejezett 8. osztály)
ISCED 3	felső középfokú oktatás
ISCED 4	középfokú oktatást követő nem felsőfokú oktatás
ISCED 5	rövid képzési idejű felsőfokú képzés
ISCED 6	alapképzés (BA/BSc)
ISCED 7	mesterképzés (MA/MSc)
ISCED 8	doktori képzés (PhD/DLA)

A képzésekbe bevonásra kerülők iskolai végzettségi szintjének megállapítása az ISCED alapján történt. Az ISCED egyike az ENSZ hivatalos statisztikai nomenklatúráinak, amelyet a makroszintű nemzetközi statisztikák összehasonlíthatósága érdekében hoztak létre. Az ISCED elsősorban az iskolai végzettségi szintek, ezen túlmenően az oktatási, képzési programok tekintetében a formális képzésben elismert végzettségek statisztikai célú besorolására szolgál, és 9 különböző szintet különböztet meg.

Az indikátorok teljesülése szempontjából a résztvevők legmagasabb szintű iskolai végzettségét kellett figyelembe venni.

A kiemelt projekt keretében – a táblázatban kék háttérszínnel jelölt – elsősorban ISCED 1 és ISCED 2 szintű végzettséggel rendelkező résztvevők számára nyílt lehetőség a támogatott képzésben való részvételre.

ÁGAZATOK, KÉPZÉSEK

A kiemelt projekt keretében 20 ágazatban több mint kétszázféle képzés valósult meg, ezek közül a **legnépszerűbb ágazatok**, illetve **képzések** az alábbiak.

Mezőgazdaság és erdészet ágazat

A mezőgazdaság és erdészet ágazat a gazdasági élet egyik legkiterjedtebb ága. Az ágazat képzései által betekintés nyerhető a növénytermesztés, az állattenyésztés, az élelmiszeripar, a kertészet, az erdő- és vadgazdálkodás, a halgazdálkodás, a vízgazdálkodás, mezőgazdasági gépesítés és a vidékfejlesztés tevékenységeibe, amelyek mind a termelés és termesztés, mind a szolgáltatások sokszínűségét kínálják.

A képzéseken résztvevők megtanulják – többek között – a mezőgazdasági gépek kezelésének, karbantartásának, állatok takarmányozásának, ápolásának, növények termesztésének, a megtermelt áruk értékesítésével és az adminisztrációs feladatokkal kapcsolatos teendők ellátásának módját.

Az ágazaton belül a legnépszerűbb képzések közé az állatgondozó, a mezőgazdasági munkás, a kertész, a parkgondozó, a háztáji zöldségtermesztő, a mezőgazdasági vontatóvezető és a koszorúkészítő képzések tartoztak.

LEGNÉPSZERŰBB ÁGAZATOK

Fotó: Hejusz Bettina

„A tudni vágyás legbensőbb igényünk.
Minden út jó, ami hozzá vezet.”

Michel de Montaigne

Gépészet ágazat

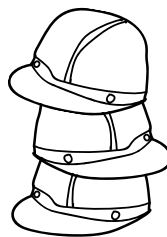
A gépészet ágazat képzései jó választást jelentenek mindazoknak, akiket vonz a magas szinten automatizált technológia, szeretnek szerelni, alkotni, szerszámokkal dolgozni, emellett a szervezési feladatokat is szívesen ellátják.

A képzések elvégzésével lehetőség nyílik a gépgyártás, gépszerelés, finommechanika, automatika területén dolgozni, hegesztések, fémek felületkezelésével, bányászat, kohászat, energiatermelés területével foglalkozni, gépek és gyártósorok beállítását, működtetését és karbantartását megismerni.

Az ágazat legkeresettebb képzései a kazánkezelő (2-12 t/h között), a kisteljesítményű kazánfűtő (max. 2 t/h), a fogyasztóelektródás védőgázas ívhegesztő, és a vas- és acélfeldolgozó képzések voltak.

Fotó: Hejűsz Bettina

Rendészet és közszolgálat ágazat

A rendészet és közszolgálat ágazat képzései során a büntetés-végrehajtás, a katasztrófavédelem-tűzoltóság, a rendőrség, a vagyonvédelem, a víz-, gát- és csatornavédelem, valamint a kormányhivatalok tevékenysége ismerhető meg.

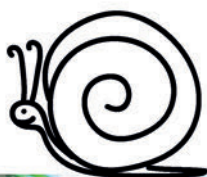
A képzések azok részére ajánlottak, akik készség szinten rendelkeznek hivatástudattal, precizitással, pontossággal, felelősségvállalással az emberek és az emberi javak védelme iránt, kötelességtudattal, szolgálatkészséggel, szabálykövetéssel és azok betartásával, következetességgel.

A legkeresettebb képzés a személy- és vagyonőr képzés volt.

Oktatás ágazat

A *pedagógia* ágazat képzései által megismerhetők a pedagógia és a gyógypedagógia alapjai, a gyermek fejlődésének sajátosságai és fejlesztési lehetőségei. A képzések végeztével lehetőség nyílik a választott képzésnek megfelelő intézményben, úgymint bölcsődében, óvodában, iskolában, továbbá gyermekotthonban, lakásotthonban vagy felnőtt fogyatékosok intézményében elhelyezkedni. Ajánlott azok számára, akik érdeklődnek a gyermekek személyiségének jellemzői iránt, képesek a gyermekfejlesztő munkát szakember irányítása mellett végezni. Közkedvelt képzés az *óvodai dajka* volt.

Turizmus-vendéglátás ágazat

A *turizmus-vendéglátás* ágazat képzései azok számára ajánlott, akik érdekel a gasztronómia világa, az ételkészítés, akik otthonosan mozognak a konyhában, kreatívak, a világkonyha mellett szívügyük a hagyományos magyar vendéglátás, szeretnek emberekkel foglalkozni, vendégeket kiszolgálni.

A képzés végeztével a résztvevőknek lehetőségük nyílik éttermekben, vendéglátóegységekben, szállodákban, idegenforgalmi irodákban dolgozni, gondoskodni a kikapcsolódni vágyó emberek kényelméről, ellátásáról, kulturális igényéről, utazásokat, kirándulásokat szervezni, felvilágosítást nyújtani az érdeklődőknek és a szervezéshez szükséges adminisztrációt lebonyolítani.

A legnagyobb érdeklődés az ágazat képzései közül a *szállodai szobaasztos*, a *konyhai kisegítő*, a *szakács*, a *cukrász*, a *vendéglátó eladó*, a *falusi vendéglátó*, az *intézménytakarító*, és a *tisztítás-technológiai szakmunkás* képzések iránt volt.

Kereskedelem ágazat

A *kereskedelem* ágazat szerteágazó képzési lehetőségekkel rendelkezik. Megfelelő mindazoknak, akik érdeklődnek a kis- és nagykereskedelem (pl. eladó, boltvezető, ügyintéző), az árucikkek reklámozásával, a piaci igények felmérésével kapcsolatos tevékenységek iránt.

A klasszikus ágazati eladói tevékenységektől kezdve az üzletvezetőig számos képzés megtalálható, emellett a termelési és gazdálkodási folyamatokba is betekintést nyer a képzésen résztvevő. A képzések azoknak ajánlottak, akik jó kapcsolatteremtő és kommunikációs képességgel rendelkeznek, nyitottak embertársaik felé, jó megjelenésű, segítőkész, udvarias személyiségek.

Az ágazat képzései közül elsősorban az *eladó*, az *élelmiszer-*, *vegyiáru eladó*, a *ruházati eladó*, a *pénztáros* és a *virágkötő* képzéseket választották a résztvevők.

Gépészeti ismeretet és tapasztalatot nyújt az érdeklődők számára. A képzésen résztvevők az építéshez és anyagmozgá-

táshoz használt gépek és berendezések (pl. alapozás, közmű- és fenntartási gépek, energiaátalakító-berendezés, építési anyagelőkészítő gép, targonca, útépítő- és karbantartógép) kezeléséhez szükséges ismereteket sajátítják el. A betölthető munkakörökben az építő- és anyagmozgató gép kezelője az anyagmozgatáson túl ellátja a gépek üzembe helyezésével, a gépbiztonság és üzembiztonság ellenőrzésével, üzemeltetésével és karbantartásával, illetve a munkavédelmi és különleges munkabiztonsági előírások betartásával összefüggő feladatokat.

Építő- és anyagmozgató gép kezelője képzés

Zöldterületi kisgép-üzemeltető képzés

Kisgépek kezeléséhez szükséges ismeretek és tapasztalatok elsajátítását biztosítja a képzés. A résztvevők gyakorlati tudást szereznek a zöldterületek kialakításához és fenntartásához használt gépek üzemeltetéséről. Ilyen gépek pl. az elektromos és robbanómotoros fűnyíró, fűkasza, sövényvágó, háti permetező, rotációs kapa, lombfúvó és lombszívó. A megszerzett képzettséggel olyan munkakör tölthető be, amelyben a települések zöldterületeinek karbantartása, fák és cserjék gondozása, talajmunkák végzése, fűnyírás, valamint külterületeken a bevezető utak tisztán tartása, dűlőutak mentén bozótok mentesítése vagy erdőgazdálkodási zöldterületek karbantartása a feladat.

Fotó: Hejűsz Bettina

Intézménytakarító képzés

A képzés során a résztvevők megismerik a tisztítandó felületek tulajdonságait, a tisztítószer megválasztásának/kiválasztásának módját, továbbá elsajátítják a takarítógépek szakszerű használatát (pl. porszívók, padlóseprő gépek, padlósúroló gépek). Az intézménytakarító munkájához tartozik a folttisztítás, fertőtlenítés, csúszásmentesítés, szellőztetés, valamint alapszintű növénygondozás. A képzettség megszerzésével felülettisztítási és ipari jellegű takarítási munkák elvégzésére nyílik lehetőség különböző intézményekben (pl. irodák, köz- és egészségügyi intézmények, szállodák), valamint közösségi járművekben (pl. busz, vonat).

Fotó: Gacsádi Albert

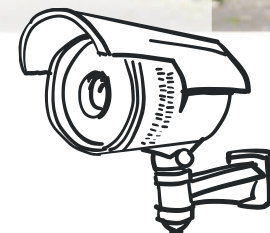
A kereskedelmi egység üzemeltetésével összefüggő ismeretek és feladatok elsajátítását biztosítja a képzés. A résztvevők megtanulják a vásárlókkal való közvetlen kapcsolattartás módját, azaz, hogy hogyan kell a vásárlókat szakszerűen tájékoztatni és kiszolgálni. Az élelmiszer-, vegyiáru eladó a megszerzett képzettséggel képes ellátni a készletezési és raktározási, illetve az árubeszerzési és értékesítési feladatokat, valamint a bolti munkához kapcsolódó adminisztrációs teendőket.

Parkgondozó képzés

Olyan naprakész tudással rendelkező szakembereket képeznek, akik képesek a parkfenntartási, -gondozási munka, növényápolás, zöldfelületek, lugasok, sportpályák fenntartási munkálatainak elvégzésére az alkalmazandó gépek szakszerű használatával.

A tananyag a munka- és környezetvédelem, műszaki ismeretek, parkfenntartás és növényismeret témaköreit érinti. A parkgondozó képes kerti lépcsőket, út- és térburkolatokat, kerti vízarchitektúrákat (kerti/nagyobb tavak, szökőkutak), kisarchitektúrákat, öntözőrendszereket, valamint kerti fa- és fémszerkezeteket, kerítéseket, kapukat, pergolákat, lugasokat, fateraszokat fenntartani, továbbá növényeket, tetőkertet, zöldfelületeket karbantartani.

Személy- és vagyonőr képzés

A személy- és vagyonőrök mindennapi munkájukkal hozzájárulnak az adott közigazgatási terület vagy épület/létesítmény védelméhez, közbiztonságának növeléséhez, szervezett sport, kulturális, politikai rendezvény zavartalan lebonyolításához, parkolóhelyek őrzéséhez, szállítmányok biztosításához, kíséréséhez. A résztvevők többek között megtanulják, hogyan kell a közterületen és különböző objektumokban elvégezni a személyek, szállítmányok ki- és beléptetését, ellenőrizni a biztonság feltételeit, kezelni a beléptető, ellenőrző, védelmi és jelzőrendszereket. A képzés továbbá olyan ismereteket is nyújt, amelyekkel a kulturális és sportrendezvények, a bankok vagy a pénz- és értékszállítás védelme biztosítható. A személy- és vagyonőr képes járőrszolgálatot végezni, ért a parkolói tevékenységhez, és rendkívüli események során az elrendelt szükséghelyzetben közreműködik a közveszély elhárításában egyaránt.

Óvodai dajka képzés

Az érdeklődők az óvodáskorú gyermekek gondozásához és neveléséhez szükséges ismereteket sajátítják el. A résztvevők megtanulják, hogy hogyan tudnak közreműködni a gyermek gondozásában, a higiénés feltételek biztosításában, a környezet rendjének és tisztaságának megteremtésében, valamint balesetvédelmi teendőkben. A képzés továbbá arra is kitér, hogy melyek a megfelelő kommunikációs technikák és csatornák, amelyek kialakítása és alkalmazása nélkülözhetetlen ehhez a munkához. Az óvodai dajka – óvodai pedagógus irányításával – óvodáskorú gyermekek gondozásával és nevelésével összefüggő feladatokat lát el.

Bio- és zöldhulladék

hasznosítás, komposztálás képzés

A képzésen az érdeklődők a szakszerű és környezettudatos hulladékkezeléssel kapcsolatos ismereteket sajátítják el. A résztvevők megtanulják a különböző hasznosítási területeket, amelyeket a mezőgazdasági termények, növényi és állati eredetű melléktermékek és hulladékok (pl. szalma, kukorica-szár, trágya), valamint az erdőgazdasági és feldolgozási melléktermékek és hulladékok (pl. faapríték, nyesedék, fűrészpor) esetében szükséges alkalmazni. A megszerzett képzettséggel környezettudatos szakemberré válik a résztvevő, aki szakszerű munka elvégzésére képes a hulladékkezelő és komposzttelepeken.

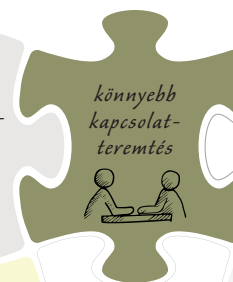
5–8. osztályos felzárkóztató képzés

Az általános iskolai felzárkóztató képzések célja az alapfokú iskolai végzettséggel nem rendelkező felnőttek felzárkóztatása, általános iskolai bizonyítványhoz juttatása, ezzel az alapfokú iskolai végzettség megszerzése. A tananyagegységek ismeretanyagának elsajátításával/elsajátíttatásával és az ismeretek gyakorlati alkalmazását lehetővé tevő készségek fejlesztésével a képzés célja a résztvevők felkészítése egy sikeres osztályozóvizsga letételére, amellyel lehetővé válik számukra az általános iskola felsőbb évfolyamába lépés, illetve az általános iskolai tanulmányok befejezése, majd a szakképzésbe történő bekapcsolódás.

ABC

$$(a-b)^2 = a^2 - 2ab + b^2$$

Alapkompetencia fejlesztése képzés

A résztvevők elemi ismereteiket, készségeiket és szociális kompetenciáikat fejlesztik annak érdekében, hogy jobban boldoguljanak a munkaerőpiacon. Megtanulják, hogy hogyan is kell hatékonyan tanulni felnőttként. Fejlesztik a szövegértésüket és számolási készségeiket, amelyek a mindennapi élethez kapcsolódó feladatok ellátásához szükségesek. A képzés segít abban, hogy a résztvevők megfelelően tudják kezelni a nehéz élethelyzeteket, és azt, hogy könnyebben tudjanak kapcsolatot teremteni társaikkal.

„Az elégedett és boldog élet kulcsa a tanulás és az öröm összekapcsolása. Az öröm nélküli tanulás kimerít, a tanulás nélküli öröm pedig rendkívül unalmas.”

Richard David Precht

Belépés a digitalizált munka világába képzés

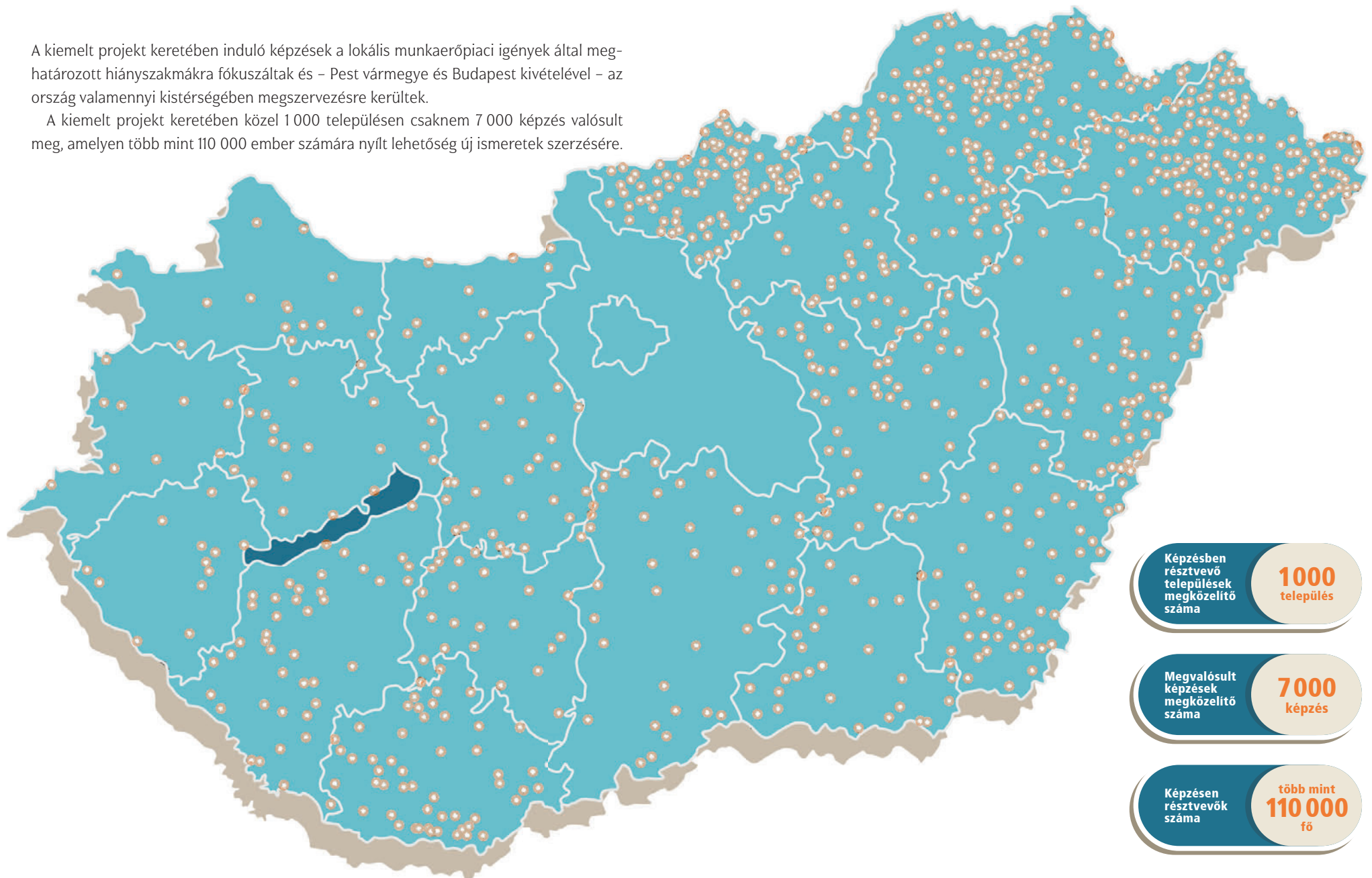
A képzés fejleszti az egyén képességeit és készségeit az informatikai és kommunikációs eszközök használatában. A képzésen részt vevők megismerkednek az internetes portálok kezelésével, így különösen a tájékozódás, regisztráció, bejelentkezés vagy megosztás módszerével, továbbá megtanulják az interneten történő ügyintézés módját pl. ügyfélkapun keresztül. Az elsajátított ismeretek birtokában a résztvevők magabiztosan tudják használni a digitális eszközöket ügyintézés vagy tanulás céljából, valamint könnyebben helyezkednek el a munkaerőpiac digitalizált munkaköreiben egyaránt.

A KÉPZÉSEK JELLEMZŐI

A kiemelt projekt keretében induló képzések a lokális munkaerőpiaci igények által meghatározott hiányszakmákra fókuszáltak és – Pest vármegye és Budapest kivételével – az ország valamennyi kistérségében megszervezésre kerültek.

A kiemelt projekt keretében közel 1 000 településen csaknem 7 000 képzés valósult meg, amelyen több mint 110 000 ember számára nyílt lehetőség új ismeretek szerzésére.

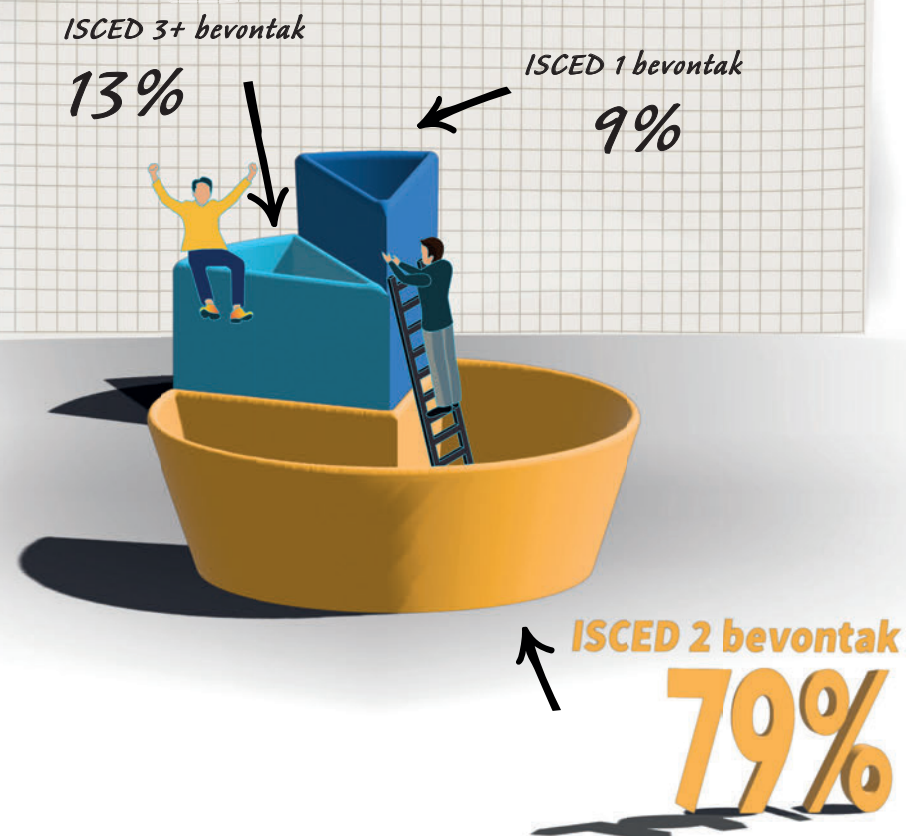

ISCED ARÁNYOK

A kiemelt projekt keretében legalább **92 200 fő** alacsony iskolai végzettségű (ISCED 1, ISCED 2) felnőtt részére volt szükséges támogatott képzést biztosítani. További vállalás volt, hogy közülük legalább **73 760 fő** szerezzen tanúsítványt vagy bizonyítványt.

A kiemelt projektben döntően befejezett általános iskolai végzettséggel rendelkező személyek (ISCED 2) vettek részt (79%), ennél jóval kisebb volt az azt el nem végzők (ISCED 1) aránya (9%), és az ennél magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők aránya (ISCED 3 – ISCED 8) (13%).

A bevontak ISCED szintenként (%)

SZAKMAI KÉPZÉSEK VAGY KOMPETENCIAFEJLESZTŐ KÉPZÉSEK

A kiemelt projektben jellegük alapján két csoportba sorolhatók a képzések. A **szakmai képzések** valamely foglalkozás, munkakör vagy munkatevékenység végzéséhez szükséges kompetencia megszerzésére, fejlesztésére irányulnak. A **kompetenciafejlesztő képzések** az általános műveltség növelését, szakmai végzettséghez nem köthető kompetenciák fejlesztését célozzák, hozzájárulva a személyiség fejlődéséhez, a társadalmi esélyegyenlőség és az állampolgári kompetencia kialakulásához.

Vagyis míg egy szakmai képzés elvégzésével egy vagy több konkrét munkakör tölthető be vagy munkatevékenység végezhető, addig egy kompetenciafejlesztő képzést követően a személyiség és az általános kompetenciák fejlődnek, és ez lehetőséget teremthet további képzés(ek) elvégzésére. A cél mind a két esetben azonos, azaz az új ismeretek megszerzése több lehetőséget biztosíthat a munkaerőpiacon való helytállásra. A kiemelt projektben megvalósult képzések **több mint négyötöde (83%-a)** szakmai jellegű volt.

A képzések jellege szerinti %-os megoszlás

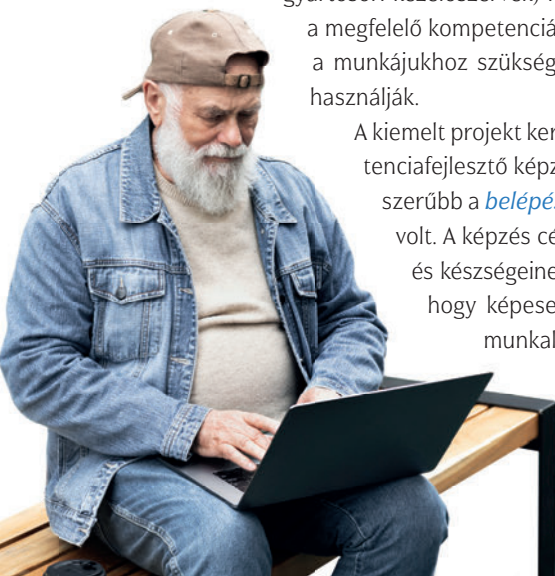

A DIGITÁLIS KOMPETENCIA FONTOSSÁGA

A kiemelt projektben fontos szerepe volt a *digitális és technológiai jártasság* megnevezésű kulcskompetencia fejlesztésének. Ma már nem csak az informatika területén dolgozóknak van szüksége a digitális kompetenciákra és azok fejlesztésére, hanem a globális gazdaságban is kulcsszerepet töltenek be a munkahelyteremtés területén. A mindennapi életünk, valamint a munkavégzés során is alapvető elvárás lett a digitális eszközök (pl. gyártósori kezelőszervek) kezelése. Nem mindenki rendelkezik azonban a megfelelő kompetenciákkal, amelyek képessé tennék őket arra, hogy a munkájukhoz szükséges digitális technológiákat megfelelő módon használják.

A kiemelt projekt keretében a résztvevők többféle digitális kompetenciafejlesztő képzésen vehettek részt, amelyek közül a legnépszerűbb a *belépés a digitalizált munka világába* megnevezésű volt. A képzés célja, hogy a résztvevők digitális képességeinek és készségeinek fejlesztése megvalósuljon annak érdekében, hogy képesek legyenek a nyílt munkaerőpiac digitalizált munkaköreiben a képzést követően munkába állni.

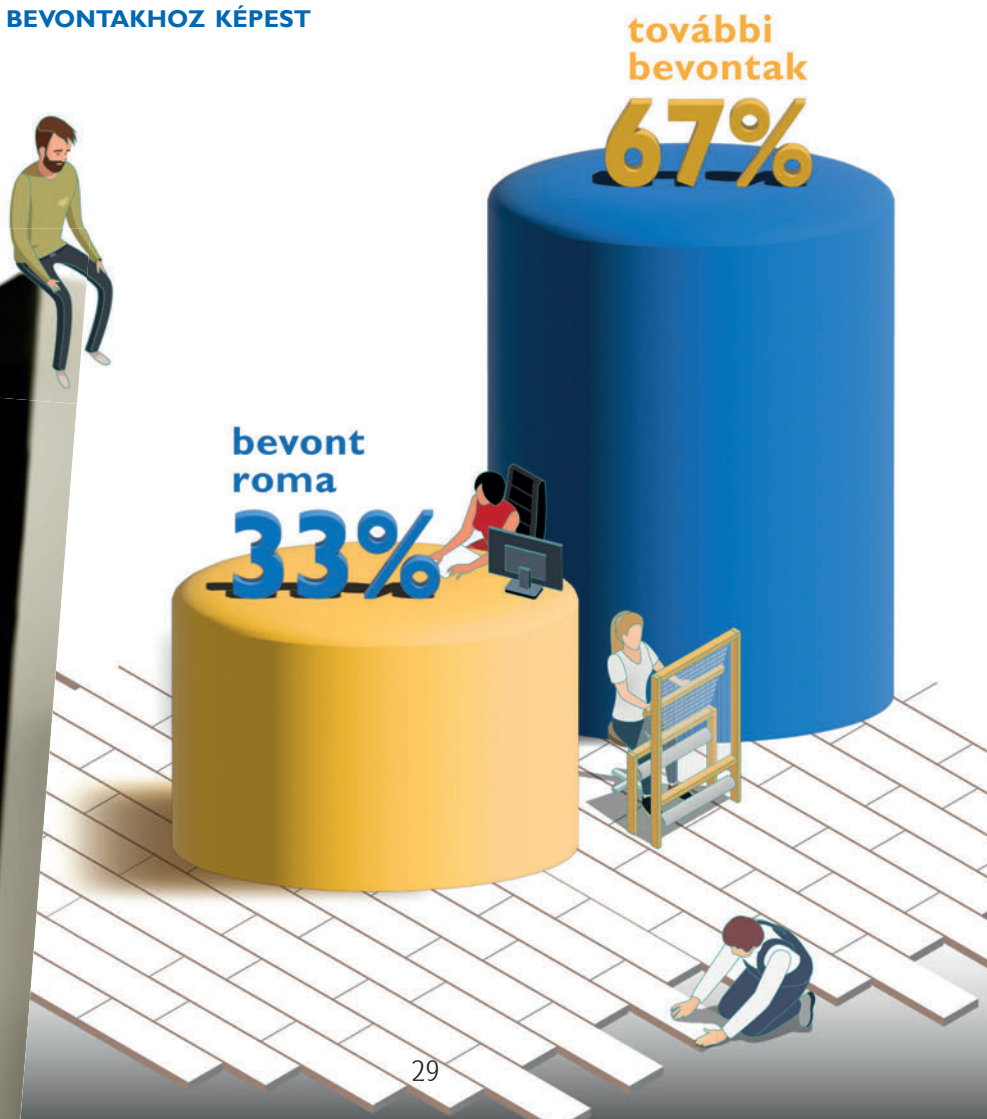
A kiemelt projektben országosan több mint 3 000 fő vett részt digitális kompetenciákat fejlesztő képzéseken, amely a megvalósult kompetenciafejlesztő képzések 17%-át teszi ki.

HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK

A kiemelt projekt különösen nagy hangsúlyt helyezett az *esélykiegyenlítő oktatási és képzési lehetőségek* biztosítására a felzárkóztatás érdekében. A képzésbe történő bevonás során *előnyben részesültek* – többek között – a *roma nemzetiségű vagy fogyatékkal élő vagy megváltozott munkaképességű személyek*. A képzésbe vont személyek egyharmada (33%-a) roma nemzetiségűnek vallotta magát.

A ROMA NEMZETISÉGŰEK %-OS ARÁNYA A BEVONTAKHOZ KÉPEST

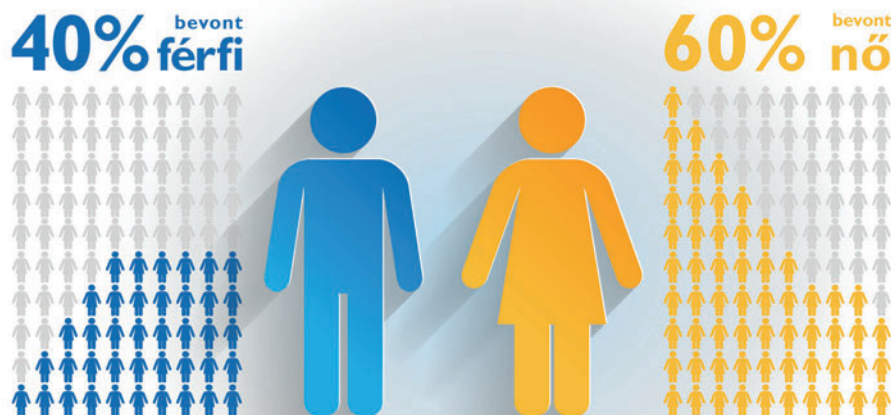

NEMI ELOSZTLÁS

A képzéseken a nemek aránya nem volt kiegyenlített: a **nők nagyobb arányban (60%) vettek részt**, mint a férfiak (40%). Országos szinten több mint kétszáz képzési irányból volt lehetőségük választani a résztvevőknek, ezeken belül voltak olyan képzések, amelyek népszerűsége nemenként eltért.

A nők körében az egyik legnépszerűbb képzés az **óvodai dajka** volt, illetve a közkezdveltek közé tartozott a **konyhai kisegítő**, az **intézménytakarító**, a **zöldség- és gyümölcsfeldolgozó**, valamint a **bio- és zöldhulladék hasznosítás, komposztálás** képzés is.

A jelentkező férfiak nagyobb arányban a műszaki, mezőgazdasági területhez kapcsolódó képzéseket részesítették előnyben. A legnépszerűbb szakma az **építő- és anyagmozgató gép kezelője** volt, és sokan választották a **motorfűrész-kezelő**, a **településkarban-tartó**, a **mezőgazdasági munkás**, valamint a **személy- és vagyongőr** képzést.

„Ahogyan a használatból kikopott vasdarab rozsdásodni tud, úgy indul romlásnak a tétlenségre kárhozott elmé.”

Leonardo da Vinci

MENTORI TEVÉKENYSÉG

mentorálás egy pártfogó kapcsolat, amelyben a mentor közösen dolgozik a mentorálttal, útmutatást, támogatást és tanácsokat nyújt részére. A mentorálás gyakori támogatási forma az oktatás területén, a mentori kapcsolat pozitív hatása pedig számos területen kimutatható. A kognitív fejlődés mellett a mentori kapcsolat a mentorált érzelmi és társas kompetenciáit is fejlesztheti, és fontos szerepe lehet többek között az önbizalom növelésében is.

A kiemelt projekt keretében figyelembe véve a képzésben résztvevők alacsony motivációját, a képzések sikeres megvalósítását mentori szolgáltatás segítette, amely személyes vagy csoportos segítő tevékenység formájában valósult meg.

A mentorok a halmozottan hátrányos helyzet miatt rászoruló, a szolgáltatás igénybevételét kérelmező résztvevőknek (személyes motivációs szintjük és a családjuk által nyújtott támogatás szintjének figyelembe vételével) csoportos vagy egyénre szabott mentori segítségnyújtást biztosítottak.

A mentori tevékenységnek része a résztvevők képzésbe vonásának, illetve a képzésben tartásának és a képzés eredményes befejezésének támogatása. Segítették a résztvevők beilleszkedését a képzési csoportokba és a tanulás folyamatába.

A mentorok kiemelt feladata volt, hogy segítsék mentoráltjaik képzésének sikeres megvalósulását. Támogatást kellett biztosítaniuk a mentoráltak motivációjának fenntartásában, élethelyzetükből adódó problémáik megoldásában, valamint egyéb, a képzést hátráltató, illetve befolyásoló akadályok elhárításában. Igény esetén informálták a mentoráltakat szociális intézmények, civil szervezetek elérhetőségéről.

A mentorok megfelelő végzettséggel rendelkező szakemberek közül kerültek kiválasztásra, és magas színvonalú szakmai továbbképzésen készültek fel a feladat ellátására.

A kiemelt projekt lebonyolítása során a képzésben résztvevők 97%-a vett igénybe mentori szolgáltatást, ami nagy mértékben hozzájárult a lemorzsolódási arány alacsony szinten tartásához.

Általános probléma volt, hogy a résztvevők nehezen vagy egyáltalán nem tudták értelmezni a hivatalos dokumentumokat, segítségre szorultak azok kitöltése során.

Az alábbiakban a mentori tevékenységgel összefüggő néhány **„jó gyakorlat”** kerül bemutatásra.

Személy- és vagyonőr tanfolyam több résztvevőjének erkölcsi bizonyítványra volt szüksége. A mentor segítségével ügyfélkapus regisztrációkat hoztak létre, majd online igényelték meg a szükséges dokumentumot. A technikai háttér biztosításában szintén a mentor segített.

Egy feltűnően visszahúzódó, csöndes mentorált rendszeresen nem jelent meg a képzésen. A mentor nem találta őt a megadott lakcímén. Kiderült, hogy egy anyaotthonban bujkált gyermekeivel. Szeretett volna járni a képzésre, de négy gyermeke folyamatosan betegeskedett, és ezért döntött úgy, hogy feladja azt. A mentor rendszeresen látogatta őt, és erősítette benne, hogy semmiképp sem szabad feladnia a képzést. Beszült az anyaotthon vezetőjével, és kérte, hogy támogassák az édesanyját, hogy pótolhassa elmaradásait, illetve tudjon járni a képzésre. Az intézkedések hatására a mentorált hiányzásainak száma elfogadható mértékre csökkent, és végül eredményes vizsgát tett.

Egy induló tanfolyam valamennyi résztvevőjének gondot okozott az adott képzés teljesítéséhez szükséges idegen nyelvű szakmai anyag elsajátítása. A felmerült nehézségek kezelése, a motivációs szint fenntartása és erősítése érdekében a mentor több alkalommal is tartott csoportos mentori megbeszélést, amelyek során személyes tapasztalatainak megosztásával, valamint az idegen nyelvű tananyag elsajátítását segítő különböző technikák ismertetésével sikerült eredményt elérnie. Az első vizsganapon a megjelentek 100%-a, a második napon a megjelentek 93,3%-a sikeresen teljesítette a feladatokat.

Kőműves képzés oktatója értesítette a mentort, hogy az egyik résztvevő nem járt képzésre, így az arról való kizárás veszélyeztette. Csoporttársai elmondták, hogy az illető kölcsönt vett fel, ezért a kölcsönt adó vállalkozónak „nap-számban” dolgozott, így próbálta törleszteni adósságát, emiatt nem tudott képzésre járni. A mentor egyeztetett a vállalkozóval az adósság rendezésének

97%

mentori
szolgáltatást
igénybe
vevők
aránya

**A KIEMELT PROJEKTBE BEVONTAK KÖZÜL
MENTORI SZOLGÁLTATÁST IGÉNYBEVEVŐK %-OS ARÁNYA**

mentori
szolgáltatásban
NEM
részesültek

3%

lehetséges módjairól annak érdekében, hogy a mentorált képzésre is el tudjon járni. A vállalkozó végül támogatta, hogy az érintett szabadidejében dolgozza le adósságát, mert ha kizárják a képzésből, az adósságán felül a képzési támogatást is meg kell térítenie. A mentorált sikeres vizsgát tett, és kőműves szakképesítést szerzett.

Egy 5. osztályos felzárkóztató képzésen résztvevő a lakhatási problémái miatt a képzés helyszínétől távolra költözött, így felmerült annak veszélye, hogy minden igyekezete ellenére lemorzsolódik a közlekedési nehézségek és a távolság miatt. A mentornak a felnőttképző segítségével sikerült megoldania, hogy egy közelebbi városban szintén induló 5. osztályos felzárkóztató képzésen folytassa tanulmányait, így be tudta fejezni a tanfolyamot.

Egy szenvedélybeteg résztvevő problémáját ön maga előtt sem vállalta fel, segítséget nem fogadott el. A mentor a családtagok és a humánszolgáltató intézmény családsegítői segítségével mindent megtettek annak érdekében, hogy az érintettet megfelelően motiválják a gyógyulás irányába. Hosszú, célirányos beszélgetések eredményeként sikerült elérni, hogy a mentorált segítséget kérjen, a tanfolyamot rendszeresen látogatta és sikeresen fejezte be.

Intézménytakarító képzésen az egyik résztvevő a gyermeke betegsége miatt sokat hiányzott. A mentor a résztvevővel telefonon vette fel a kapcsolatot, érdeklődött a gyógyulás várható időpontjáról, valamint tájékoztatta, hogy lehetősége van a kimaradt órák pótlására. Egyeztetett az oktatóval, illetve a felnőttképzővel is, hogy a lemorzsolódás elkerülése érdekében biztosítsák a felzárkóztatást, és a mentorált sikeres vizsgát tehessen. Az ügyintézés eredményes volt, a résztvevő eredményesen fejezte be a képzést, és bizonyítványt szerzett.

A mentorok szerepe és feladata jelentősen átalakult a járványügyi veszélyhelyzet következtében, különösen a felfüggesztéssel érintett képzések tekintetében. A mentorok a járványügyi helyzettel összefüggő aktuális információkról és tudnivalókról naprakészen tájékoztatták a résztvevőket. A kapcsolattartás során igyekeztek megnyugtatni őket, hogy lesz lehetőség az elkezdett tanfolyamokat befejezni, ennek érdekében rendszeresen vegyék elő a tananyagot, és tartsák szinten a tudásukat, gyakoroljanak. A segítség hatékony volt, számos esetben sikerült a résztvevők jelenlétét biztosítani a folyamatban lévő tanfolyamokon, illetve az elmaradt vizsgákat teljesíteni.

RÉSZTVEVŐK MONDTÁK A KÉPZÉSEKRŐL

R

ruházati eladó – nő, 19 éves

„Nem fejeztem be a gimnáziumot, ezért nehéz elhelyezkednem. Olyat szeretnék tanulni, ami érdekel is.”

R

ruházati eladó – nő, 40 éves

„Saját vállalkozást szeretnék indítani, és ebben a képzés segít.”

beteggondozó – nő, 64 éves

„A környezetemben lévőknek szeretnék segíteni a megszerzett tudással és tapasztalattal. Szeretném átadni ezeket az unokáimnak is.”

cukrászsegéd – férfi, 55 éves

„A fiam mellett szeretnék cukrászsegédként dolgozni, és együtt saját vállalkozást indítani itt helyben.”

- P

pénztáros – nő, 39 éves

„A korábbi tapasztalataimat és tudásomat sikerül a képzésen bővíteni, és végre végzettségem is lesz vele.”

👍 🗨️ ➦ 📋
-

faiskolai kertész/raktáros – férfi, 55 éves

„Egészségügyi állapotom miatt nem tudtam már folytatni az előző munkámat, ezért (gyorsan) szakmát kellett váltanom.”

👍 🗨️ ➦ 📋
- N

népi kézműves (kosárfonó) – nő, 50 éves

„Az egész családom kosárfonással foglalkozott gyerekkorom óta. Szeretnék minél többet tanulni még, hogy el tudjak vele helyezkedni.”

👍 🗨️ ➦ 📋
- Sz

szakácssegéd – nő, 28 éves

„A gyerekevelés után nehéz munkát találni. Jó lehetőségnek tartom, hogy most egy végzettséget tudok szerezni.”

👍 🗨️ ➦ 📋
- B

belépés a digitalizált munka világába – férfi, 47 éves

„Nagyon hiszek a digitális világban. Szeretnék ebben felzárkózni és a munkámban is használni a megtanultakat.”

👍 🗨️ ➦ 📋
- B

bolti előkészítő – nő, 38 éves

„A gyerek mellett nehéz munkát találni, mert nem tudok teljes munkaidőben dolgozni. Ezzel a végzettséggel úgy gondolom, hogy több lehetőségem lesz.”

👍 🗨️ ➦ 📋
-

családellátó – nő, 35 éves

„Nagyon jó a csoport és az oktatók is. Támogatjuk egymást mindenben. Remélem a képzés után is megmaradnak ezek a kapcsolatok.”

👍 🗨️ ➦ 📋

- V

vágóhídi munkás/gyalogkísérő targoncakezelő – nő, 34 éves

„Jó, hogy a lakóhelyemen van lehetőség tanulni.”

👍 🗨️ ➦ 📋
-

személy- és vagyonőr – férfi, 44 éves

„Nagyon meg vagyok elégedve az oktatóval. Nehezen tanulok, de ő segített abban, hogy megértsem az anyagot és ne maradjak le a többiektől.”

👍 🗨️ ➦ 📋
- B

betegkísérő – férfi, 42 éves

„A tanfolyam alatt lehetőségem nyílt kórházban besegíteni, ezért a képzés után alkalmazni is tudnak majd.”

👍 🗨️ ➦ 📋
- F

7-8. osztályos felzárkóztató – férfi, 28 éves

„Mivel nem fejeztem be a 7-8. osztályt, ezért nem tudok jogosítványt szerezni. Azért szeretném ezt elvégezni, mert akkor több munkalehetőségem lenne.”

👍 🗨️ ➦ 📋
- Írj megjegyzést...

*„Tanulj meg mindent, amit lehet,
amikor csak lehet, akitől csak lehet!
Egyszer eljön az az idő, amikor há-
lás leszel ezért magadnak.”*

Sarah Caldwell

GINOP-6.1.1-15-2015-00001

„Alacsony képzettségűek és közfoglalkoztatottak képzése”
kiemelt projekt

Kiadó:

Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal

Felelős kiadó:

dr. Magyar Zita elnök

Szerkesztő:

Csányi Róbert projektmenedzser

Grafikai tervezés, nyomdai előkészítés és kivitelezés:

*Nemzeti Szakképzési
és Felnőttképzési Hivatal
digitális nyomda*

A kiadványban szereplő képek és illusztrációk:

Saját grafikák AdobeStock és Freepik elemek felhasználásával

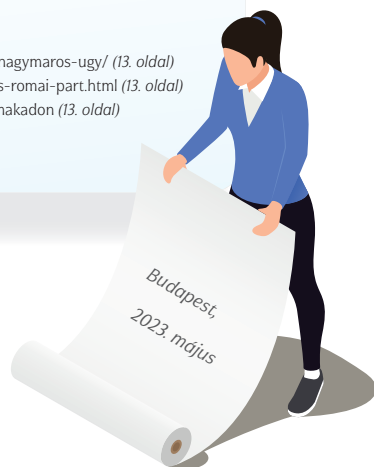
Gacsádi Albert által készített fotó (15., 17. oldal)

Hejűsz Bettina által készített fotó (11., 12., 15., 16. oldal)

<https://felvidek.ma/2015/11/fel-even-belul-lezarulhat-a-bos-nagymaros-ugy/> (13. oldal)

<https://www.origo.hu/itthon/20151123-mobilgat-kozbeszerzes-romai-part.html> (13. oldal)

<http://www.ovf.hu/hu/hirek-ovf/arvizvedekezesi-gyakorlat-makadon> (13. oldal)

SZAKKA

KITÖRÉSI
LEHETŐSÉG

ÁLLÁSLEHETŐSÉG